

MEĐUNARODNI ZANSTVENO-UMJETNIČKI SIMPOZIJ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-ARTISTIC SYMPOSIUM

IVAN LUKAČIĆ

**KAPELNIK SPLITSKE PRVOSTOLNICE
MAESTRO DI CAPPELLA OF THE CATHEDRAL OF SPLIT**

(povodom 400. obljetnice izdanja zbirke *Sacrae cantiones*)

(on the occasion of the 400 Anniversary of the publication
of *Sacrae Cantiones* collection)

+

IVAN
LUK
AČIĆ

KNJIŽICA SAŽETAKA
BOOKLET OF ABSTRACTS

**MEĐUNARODNI ZNANSTVENO-UMJETNIČKI SIMPOZIJ
„IVAN LUKAČIĆ, KAPELNIK SPLITSKE PRVOSTOLNICE“
(povodom 400. obljetnice izdanja zbirke *Sacrae cantiones*)**

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC-ARTISTIC SYMPOSIUM
„IVAN LUKAČIĆ, MAESTRO DI CAPPELLA OF THE CATHEDRAL
OF SPLIT“**

(on the occasion of the 400 Anniversary of the publication of *Sacrae Cantiones* collection)

Znanstveno-umjetnički odbor / Scientific-artistic Committee

Mihael Prović, predsjednik

Sara Dodig Baučić

Ennio Stipčević

Mirjana Siriščević

Davorka Radica

Vito Balić

Christina Pluhar

Egon Mihajlović

Organizacijski odbor / Organizing Committee

Mihael Prović

Sara Dodig Baučić

Doris Žuro

Ivan Urlić

Lektura / Proofreading

Katja Tresić Pavićić

Prijevod sažetaka na engleski jezik / Translation in English

Angelina Gašpar

Dizajn logotipa simpozija / Symposium logo design

Marin Baučić

Grafička priprema / Graphic design

Paola Jukić

Tisk / Print

Dalmacija papir, Split

Split, 2020.

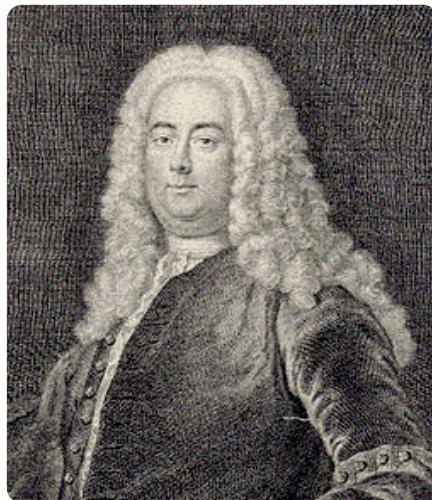
MEĐUNARODNI ZANSTVENO-UMJETNIČKI SIMPOZIJ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-ARTISTIC SYMPOSIUM

IVAN LUKAČIĆ

KAPELNIK SPLITSKE PRVOSTOLNICE MAESTRO DI CAPPELLA OF THE CATHEDRAL OF SPLIT

(povodom 400. obljetnice izdanja zbirke *Sacrae cantiones*)

(on the occasion of the 400 Anniversary of the publication
of *Sacrae Cantiones* collection)

Split, 12.-14. studenoga 2020.

PROGRAM

ČETVRTAK, 12.11.2020.

Dvorana Nadbiskupskog sjemeništa Split

- 16.30 Pozdravi
17.00 prof. dr. sc. Ennio Stipčević - Ivan Lukačić u svijetu starijih i novijih spoznaja
17.45 doc. dr. sc. Radoslav Bužančić - Katedrala u Lukačićeva doba

PETAK, 13.11.2020.

Katedrala svetog Dujma

- 9.00 Egon Mihajlović, red. prof.
- Glazba Ivana Lukačića i povijesna izvođačka praksa
9.45 red. prof. art. Mario Penzar - *Sacrae cantiones/Harmonices mundi*
11.00 Christina Pluhar – Radionica za povijesno osviještenu izvedbenu praksi za pjevače
Stanka (ručak)

Dvorana Nadbiskupskog sjemeništa Split

- Sesija 1** - Sakralni aspekti Lukačićevih djela
16.00 prof. dr. sc. Slavko Kovačić i Ivan Balta mag. theolog. - Glazbeni arhiv Splitske katedrale
16.15 doc. dr. sc. Mihael Prović - Kapelnici splitske katedrale:

Julije Bajamonti, Benedetto Pellizzari i Ante Alberti - neotkriveni biseri hrvatske kulturne baštine

- 16.30 dr. sc. Domagoj Volarević - Motet u bogoslužju
16.45 Ljudevit Anton Maračić - Neobjavljeni arhivski zapisi o Lukačiću

Stanka

Dvorana Nadbiskupskog sjemeništa Split

- Sesija 2** – Muzikologija, glazbena teorija i glazbena pedagogija
18.00 prof. dr. sc. Mirjana Siriščević - Troglasni moteti iz zbirke *Sacrae cantiones* Ivana Lukačića
18.15 prof. dr. sc. Davorka Radica - Prijedlog pristupa intonacijsko-ritamskoj problematici u skladbama iz zbirke *Sacrae cantiones* skladatelja Ivana Lukačića
18.30 doc. dr. sc. Vito Balić - Kompozicijski aspekti Lukačićevih *Sacrae cantiones*
18.45 dr. sc. Sara Dodig Baučić - Lukačić u 21. stoljeću: neki izvedbeni aspekti ansambla *Musica Adriatica*

SUBOTA, 14.11.2020.

Katedrala svetog Dujma

- 9.00** red. prof. art. Mario Penzar - *Sacrae cantiones/Harmonices mundi*
- 10.00** Christina Pluhar – Radionica za povjesno osviještenu izvedbenu praksu za pjevače

Stanka

- 11.30** Predstavljanje nosača zvuka međunarodnog ansambla MUSICA ADRIATICA

Zatvaranje simpozija

PROGRAMME

THURSDAY, 12 NOVEMBER 2020

Archdiocese Seminary of Split

- 16.30** Opening remarks
- 17.00** Full prof. Ennio Stipčević, PhD - Ivan Lukačić in light of the past and new findings
- 17.45** Assist. prof. Radoslav Bužančić, PhD - St. Domnius Cathedral of Split in the Time of Ivan Lukačić

Archdiocese Seminary of Split

Session 1 - Sacral aspects of Lukačić's works

- 16.00** Full prof. Slavko Kovačić, PhD - Ivan Balta, Mag. theol. - The Music Archives of St. Domnius Cathedral in Split
- 16.15** Assist. prof. Mihael Prović, PhD - Conductors of St. Domnius Cathedral Choir in Split: Julije Bajamonti, Benedetto Pellizzari and Ante Alberti- the undiscovered pearls of Croatian cultural heritage
- 16.30** Domagoj Volarević, PhD - Liturgical Motets
- 16.45** Ljudevit Anton Maracić - Archival Documents Related to the Life and Work of Lukačić

Coffee break

FRIDAY, 13 NOVEMBER 2020

Cathedral of Saint Domnius

- 9.00** Full prof. Egon Mihajlović, PhD - Music of Ivan Lukačić and Historic Performance Practices
- 9.45** Full prof. Mario Penzar, PhD - *Sacrae Cantiones/Harmonices Mundi*
- 11.00** Christina Pluhar - Workshop for historical performance practice for singers

Lunch break

Archdiocese Seminary of Split

Session 2 - Musicology, music theory and music pedagogy

- 18.00** Full prof. Mirjana Siriščević, PhD - Three-Part Motets from the Collection *Sacrae Cantiones* Composed by Ivan Lukačić
- 18.15** Full prof. Davorka Radica, PhD - The Intonation and Rhythm-based Approaches to the Collection *Sacrae Cantiones* Composed by Ivan Lukačić
- 18.30** Assist. prof. Vito Balić, PhD - Compositional Aspects of *Sacrae Cantiones* of Lukačić
- 18.45.** Sara Dodig Baučić, PhD - Lukačić in the 21st Century: Performing Aspects of the Ensemble Musica Adriatica

SATURDAY, 14 NOVEMBER 2020

Cathedral of Saint Domnus

- 9.00** Full prof. art. Mario Penzar - *Sacrae Cantiones/Harmonices Mundi*
- 10.00** Christina Pluhar - Workshop for historical performance practice for singers
- Coffee break**
- 11.30** The album launch of the international ensemble **MUSICA ADRIATICA**

Closing remarks

prof. dr. sc. Ennio Stipčević

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti,
Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe
estip@hazu.hr

Ivan Lukačić u svjetlu starijih i novijih spoznaja

Sažetak: Rad donosi pregled Lukačićeva života i djelovanja te pogled u njegovu jedinu poznatu zbirku *Sacrae cantiones* (Venetiis: sub signo Gardani, 1620). Na temelju dosadašnjih istraživanja, koja je sredinom 30-ih godina prošloga stoljeća inauguirao Dragan Plamenac, moguće je danas o Lukačiću i njegovoj glazbi pružiti vrlo necjelovitu sliku. Štoviše, pokazuje se da ne posjedujemo pouzdane odgovore na neka važna pitanja iz Lukačićeva života, a slabo nam je poznata recepcija njegovih moteta u Splitu i Dalmaciji, dakle u sredini u kojoj je, nakon studija u Italiji, živio i radio. Zbog toga u radu o Lukačiću nudimo nisku fragmentarnih zabilješki.

Ennio Stipčević znanstveni je savjetnik u trajnom zvanju. Nakon što je na Muzičkoj akademiji u Zagrebu završio studij muzikologije, od 1984. godine zaposlen je u HAZU-u. Boravio je na studijskim putovanjima i usavršavanjima u Austriji, Francuskoj i Italiji, a akademsku godinu 1996./1997. provodi kao *visiting scholar* na Sveučilištu Yale. Od 2006. godine stalni je suradnik *Centre d'études supérieures de la Renaissance* u Toursu. Autor je dvadesetak knjiga i dvadesetak kritičkih notnih izdanja starije glazbe (među kojima je izdanje Lukačićeve zbirke *Sacrae cantiones*, Padova: Messaggero, 1987.) te većeg broja znanstvenih i stručnih rada. Od godine 1994. član je suradnik HAZU-a. Njegove važnije recentne knjige su *Renaissance Music and Culture in Croatia*, Turnhout: Brepols, 2016., hrv. izdanje 2017., te *The Italian Opera Libreto and Dubrovnik Theatre (17th and 18th century)*, Wien: Hollitzer Verlag, 2020. (suautori Viktorija Franić Tomić i Slobodan Prosperov Novak).

Full prof. Ennio Stipčević, PhD
Croatian Academy of Sciences and Arts,
Institute for the History of Croatian Literature, Theater and Music
estip@hazu.hr

Ivan Lukačić in light of the past and new findings

Abstract: The article gives an overview of the life and work of Lukačić, focusing on his only known collection *Sacrae Cantiones* (Venetiis: sub signo Gardani, 1620). The research work of Dragan Plamenac (from the mid-1930s) provides a rather incomplete picture of Lukačić and his music. Furthermore, some important questions about the life of Lukačić and the performance of his motets in Split and Dalmatia, where he lived and worked after his studies in Italy, have not been answered yet. Therefore, this article sheds new light on Lukačić and provides many fragmentary notes.

Ennio Stipčević after completing his studies in musicology at Music Academy in Zagreb, he has been employed at Croatian Academy of Sciences and Arts since 1984. In the academic year 1996/1997, he a guest researcher in Austria, France, Italy, and the USA, at Yale University. Since 2006, he has been working with the Center d'études supérieures de la Renaissance (Tours). He is the author of 20 books and has published 20 editions of early music (including the collection of Lukačić *Sacrae Cantiones*, Padua: Messaggero, 1987), as well as numerous scientific and professional articles. Since 1994, he has been an associate member of Croatian Academy of Sciences and Arts. He has recently published the book "Renaissance Music and Culture in Croatia", Turnhout, Brepols, 2016; Croatian edition 2017) and the book "The Italian Opera Libretto and Dubrovnik Theater (17th and 18th century)", Vienna: Hollitzer Verlag, 2020 (co-authors Viktorija Franić Tomić and Slobodan Prosperov Novak).

doc. dr. sc. Radoslav Bužančić

Konzervatorski odjel Split

radoslav.buzancic@min-kulture.hr

Splitska katedrala u doba Ivana Lukačića

Sažetak: Početak 17. st. splitska je katedrala dočekala u starom romaničkom ruhu, sa svetištem koje je tijekom 15. i 16. st. preuređeno u kasnogotičkoj pregradnji po zamisli Bonina Milanca. Stoljeće koje je prethodilo pojavi fra Ivana Lukačića, u osvit pojave baroknog stila, obilježeno je teškim stradanjima grada u osmanskim provalama. Splitsku katedralu pohodio je tada vizitator Augustin Valier, koji je nadbiskupa Markantuna de Dominisa, znamenitog fizičara i teologa, potaknuo na proširenje prvostolnice dogradnjom kora. Pothvat je dovršio njegov nasljednik nadbiskup Sforza Ponzoni (1616. - 1640.). Njegova je zasluga i dovođenje fra Ivana Lukačića na mjesto dirigenta i orguljaša stolne crkve u Splitu 1618. godine, koji je na toj službi ostao gotovo 30 godina, do svoje smrti 1648. Baroknu glazbu slijedilo je slikarstvo brojnih slikara tog doba koji su ukrasili nišu novog oltara i kor, među kojima je najznačajniji Lukačićev suvremenik Matej Pončun.

Radoslav Bužančić magistrirao je 1996. godine na Poslijediplomskom studiju Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu s temom predromaničke crkve sv. Martina u Trogiru. Na istom fakultetu 2008. godine doktorirao je s tezom "Nikola Ivanov Firentinac, arhitekt renesansne obnove Trogira koncem 15. stoljeća". Godine 2009. izabran je u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docenta na Filozofskom fakultetu u Splitu za područje humanističkih znanosti, polje povijest umjetnosti, grana povijest i teorija likovnih umjetnosti, arhitekture, urbanizma i vizualnih komunikacija. Od godine 1984. radi kao konzervator u Splitu. Kao viši savjetnik konzervator bio je voditelj odjela za istraživačko-dokumentacijski rad, a 1999. godine postao je voditelj splitskog odjela i donačelnik Konzervatorskog odjela u Splitu. Od 2006. godine pročelnik je Konzervatorskog odjela u Trogiru, a od 2010. godine i Konzervatorskog odjela u Splitu. Autor je brojnih znanstvenih knjiga i radova s područja povijesti umjetnosti i arhitekture, od antike do devetnaestog stoljeća. Najveći broj radova je iz područja romaničke i renesansne umjetnosti. Za svoj rad na području spomeničke baštine dobio je brojna priznanja i nagrada.

de: nagradu *Vicko Andrić* 1994. godine, kolektivnu nagradu *Vicko Andrić* 2001. godine, *Europa Nostra Award* 2002. godine, za restauraciju kapele sv. Ivana u Trogiru, Nagradu Grada Trogira 2007. godine, Nagradu Grada Splita 2013. godine. Odlikovan je odličjem *Danice s likom Marka Marulića* za posebne zasluge u kulturi, 1996. godine.

Assist. prof. Radoslav Bužančić, PhD

Split Conservation Department

radoslav.buzancic@min-kulture.hr

St. Domnus Cathedral of Split in the Time of Ivan Lukačić

Abstract: At the beginning of the 17th century, Split Cathedral was specific to its Romanesque style, with a sanctuary, that was redesigned in the 15th and 16th centuries in the late Gothic style, according to the idea of Bonino Milanc. The century before the life of Fr. Ivan Lukačić, was characterized by the devastation of the city by the Ottoman invasions and the emergence of the Baroque style. Then, the apostolic visitor Augustin Valier visited the cathedral and encouraged Archbishop Markantun de Dominis, a famous physicist and theologian, to enlarge the cathedral to accommodate a choir. His successor, Archbishop Sforza Ponzoni (1616-1640), however, succeeded in realizing that idea. He also appointed Fr. Ivan Lukačić conductor and organist of the cathedral, from 1618 until he died in 1648. Baroque music had a great influence on Baroque art, so the painters of the time decorated the niche of the new altar and choir. The most important among them was Matej Pončun, the contemporary of Lukačić.

Radoslav Bužančić earned a master's degree in 1996 from the Faculty of Architecture in Zagreb, with the theme of the pre-Romanesque church of St. Martin in Trogir. In 2008, he earned a doctoral degree at the same faculty, with the thesis "Nikola Ivanov Firentinac, the architect of Renaissance Renovation of Trogir at the end of the 15th century." In 2009, he was elected assistant professor in Humanities, field Art History, branch History and The-

ory of Fine Arts, Architecture, Urbanism and Visual Communications, at the Faculty of Philosophy in Split. Since 1984, he has been working as a conservator in Split. As a senior consultant, he was the head of the research and documentation department. In 1999 he was appointed the head of the department in Split and the head of the Conservation Department, in Split. Since 2006 he has been the head of Conservation Department in Trogir, and since 2010 of Conservation Department in Split. He is the author of numerous scientific books and works in the field of art history and architecture, from antiquity to the 19th century. Most of his research works are in the field of Romanesque and Renaissance art. He has received numerous recognitions and awards for his work in the field of monumental heritage: in 1994, the prize "Vicko Andrić", in 2001 the "Vicko Andrić" award to a collective, in 2002 the "Europa Nostra Award" for the restoration of the chapel of St. Ivan in Trogir, the prize of the city of Trogir, in 2007, the prize of the city of Split in 2013. In 1996, he received the Order of Danica Medal with the figure of Marko Marulić for special merits in the field of culture.

Egon Mihajlović, red. prof.

Muzička akademija Sveučilišta u Ljubljani
egon.mihajlovic@ag.uni-lj.si

Glazba Ivana Lukačića i povijesna izvođačka praksa

Sažetak: Estetika vokalno-instrumentalne glazbe, stilistika, diminucij-ske tehnike i pravila, kao i gramatika ranobaroknih afekata sastavni su dijelovi pri razumijevanju, proučavanju i izvođenju glazbe talijanskog *seicenta*, pa tako i opusa Ivana Lukačića. Predavanje vodi kroz sve mjerodavne upute izvođačke prakse s detaljnim pogledom na gramatiku glazbe iz vremena ranog baroka u Italiji. Slobodna i ispisana ornamentika, ispuna intervalnih skokova diminucijama, pitanje „kada-gdje-koji-zašto“ pri neovisnom dodavanju ornamenata, samo su neki od bitnih aspekata, koji se ubrzo pojave pri početku muzikološko-izvedbenog rada postavljanja i osmišljanja zvučne koncepcije i pravilne interpretacije Lukačićeva opusa.

Egon Mihajlović je čembalist, dirigent i orguljaš. Studij čembala i stare glazbe započinje 1988. godine na Visokoj muzičkoj akademiji u Frankfurtu na Majni, gdje je 1992. godine magistrirao i 1996. godine završio specijalistički poslijediplomski studij. Od 2009. djeluje na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Ljubljani, gdje osim klase za čembalo vodi kolegije Povijesno osviještena izvođačka praksa i Komorna glazba s *basso continuo*. Od godine 2012. godine predstojnik je Odjela/Katedre za staru glazbu na Muzičkoj akademiji u Ljubljani. Njegov posebni interes je proučavanje povijesno osviještene interpretacije glazbene literature za povijesne instrumente s tipkama, kao i vokalne literature od 16. do 18. stoljeća. Kao čembalist i orguljaš nastupio je sa solo-recitalima na najznačajnijim europskim festivalima barokne glazbe i koncertnim scenama Europe i SAD-a. Kao dirigent Egon Mihajlović se je specijalizirao za bogati repertoar baroknoga glazbenog teatra i sakralne glazbe. Dobitnik je ugledne Zlatne plakete Sveučilišta u Ljubljani za zasluge na području stare glazbe i čembala.

Full prof. Egon Mihajlović, PhD
Academy of Music, University of Ljubljana
egon.mihajlovic@ag.uni-lj.si

Music of Ivan Lukačić and Historic Performance Practices

Abstract: In order to understand, study and perform Italian music of the 17th-century (*Seicento Italiano*), it is important to consider its main characteristics such as the aesthetics of vocal and instrumental music, stylistics, diminution techniques and rules, and the grammar of early baroque music, which greatly influenced the work of Ivan Lukačić. The study focuses on relevant performance directions for free and written ornamentation, i.e. diminutions for the musical intervals. In particular, it discusses “when-where-what-why” diminution formulae are used. Furthermore, the analysis of musical performance, the sound design and the correct and authentic interpretation of Lukačić’s opus follows.

Egon Mihajlović is harpsichordist, conductor and organist. He began his studies of harpsichord and early music in 1988 at Music Academy in Frankfurt am Main, where he received his master's degree in 1992 and his postgraduate studies in 1996. Since 2009, he has been working at Music Academy, the University of Ljubljana. He teaches harpsichord, historically informed performance practice and chamber music with basso continuo. Since 2012, he has been the head of Early Music department at Music Academy in Ljubljana. His research interests are historically-informed performance practice for historical keyboard instruments and vocal literature from the 16th to 18th centuries. As a harpsichordist and organist, he gave solo recitals at the most important European Baroque music festivals and on the concert stages of Europe and the USA. Egon Mihajlović is a conductor with an extensive repertoire ranging from baroque theatre music to sacred music. The University of Ljubljana awarded him a prestigious Golden Plaque for merits in the field of early music and harpsichord.

red. prof. art. Mario Penzar
Muzička akademija, Sveučilište u Zagrebu
mpenzar17@gmail.com

Sacrae cantiones/Harmonices mundi

Sažetak: Barokna glazba uistinu je danas posljednji svjedok „starog svijeta“, vremena koje je nakon prosvjetiteljstva ostalo u tami povijesti, zaboravljeni više od dva stoljeća. Ovom radionicom želimo vrijeme spekulativnih glazbenih/teoloških/socioloških parametara vratiti u naše suvremeno, sekularno vrijeme i podsjetiti na temelje i ideale koji su glazbu prozvali „krovnom“ među sedam slobodnih umjetnosti. Radionica je zamišljena kao svojevrsna parafraza intelektualnih skupova koji su „stvarali“ glazbu 17. i 18. stoljeća diljem Europe (svijetli primjer je Bachov *Collegium musicum* u Leipzigu). U okviru radionice bit će izvedeni i moteti Ivana Lukačića te kratak seminar o praktičnoj realizaciji *bassa continua* različitih nacionalnih škola 17. i 18. stoljeća.

Mario Penzar istaknuti je hrvatski orguljaš. Diplomirao je orgulje na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, a usavršavao se na Visokoj glazbenoj školi u Beču kod A. Mitterhofera i na majstorskim tečajevima u Austriji, Belgiji, Danskoj i Hrvatskoj (J. Ferrard, Ch. Dubois, L. Rogg, K. d'Hooghe i dr.). Redoviti je profesor orgulja u trajnom zvanju na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu. Predavao je i na Institutu za crkvenu glazbu Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Akademiji za glasbo u Ljubljani i Muzičkoj akademiji u Sarajevu, na Ljetnoj orguljaškoj školi u Šibeniku, Summer Organ Academy u Göteborgu te na nizu seminara u Hrvatskoj. Bio je voditelj seminara i na nekoliko sveučilišta u SAD-u (Rochester/New York, Oshkosh/Wisconsin, Greencastle/Indiana). Na međunarodnom natjecanju orguljaša u Mechelenu (Belgija, 1988.) osvojio je 1. mjesto i nagradu *Flor Baron Peeters*, nagrađen je i nagradom *Milka Trnina* te nagradom *Kantor* koju dodjeljuju Varaždinske barokne večeri za najbolju interpretaciju djela J. S. Bacha. Surađivao je s brojnim orkestrima i komornim sastavima te istaknutim vokalnim i instrumentalnim solistima diljem Europe (Moskovska državna filharmonija, Robert Schumann Philharmonie – Chemnitz, Zagrebačka filharmonija, Slovenska filharmonija...) te aktivno sudjelovao na snimanju više od 20 CD-a

različitih glazbenih stilskih odrednica kao orguljaš, čembalist, umjetnički voditelj projekta ili glazbeni producent. Titularni je orguljaš Koncertne dvorane Vatroslava Lisinskog te autor serijala od 50 epizoda pod nazivom *Bespućima glazbenih pojmoveva*. Umjetnički je ravnatelj orguljskog dijela *Dvigrad festivala*, međunarodnog festivala stare glazbe. Aktivno je surađivao u pripremi i realizaciji seminara održanih na *Dvigrad festivalu* i festivalu *Noć glazbe* u Zagrebu. Bio je umjetnički ravnatelj prestižnog orguljskog festivala *Organum Histriae*, koji je primljen u međunarodnu udrugu ECHO (*European Cities with Historical Organs*). Umjetnički je voditelj i stalni član *Ansambla Responsoriū*, koji je na Varaždinskim baroknim večerima 2019. godine dobitnik nagrade *Ivan Lukačić* za muzikološki rad i izvodilački domet ansambla. Voditelj je međunarodnog projekta „Ljetna orguljaška akademija“ u Puli, koji okuplja visokoškolske institucije iz Hrvatske i središnje Europe.

Full prof. Mario Penzar

Academy of Music, University of Zagreb
mpenzar17@gmail.com

Sacrae Cantiones / Harmonices Mundi

Abstract: Baroque music is a credible reminder of the “old world”, that was left behind in the darkness of history after the Enlightenment and forgotten for more than two centuries. This article discusses speculative musical, theological, and sociological aspects of this style of music and brings it closer to our modern, secular times. It also reminds us of the foundations and principles that made music the pinnacle of the seven liberal arts. The workshop is designed to correspond to intellectual gatherings that created music of the 17th and 18th centuries throughout Europe (an outstanding example is Bach’s “Collegium Musicum in Leipzig”). The workshop will feature motets by Ivan Lukačić and a short seminar on the practical implementation of the bass continuo of various national schools of the 17th and 18th centuries.

Mario Penzar is a well-known Croatian organist. He completed his organ studies at the Academy of Music in Zagreb and continued his studies at Vienna Academy of Music under the mentorship of A. Mitterhofer and in master classes in Austria, Belgium, Denmark and Croatia (J. Ferrard, Ch. Dubois, L. Rogg, K. d. 'Hooghe and others). He is a full tenured professor at Music Academy, University of Zagreb, where he teaches organ. He also taught at the Church Music Institute of the Catholic Faculty of Theology, the University of Zagreb, the Academy of Music in Ljubljana and the Academy of Music in Sarajevo, at the Summer Organ School in Šibenik, at the Summer Organ Academy in Gothenburg and many workshops in Croatia. He organized workshops at several universities in the United States (Rochester / New York, Oshkosh / Wisconsin, Greencastle / Indiana). He was awarded first place at the international organ competition in Mechelen (Belgium, 1988), Flor Baron Peeters Award, Milka Trnina Award and Kantor Award for the best interpretation of the work of J. S. Bach at the Varaždin Baroque Evening. He has worked with many orchestras and chamber ensembles as well as prominent vocal and instrumental soloists throughout Europe (Moscow State Philharmonic Orchestra, Robert Schumann Philharmonic Orchestra-Chemnitz, Zagreb Philharmonic Orchestra, Slovenian Philharmonic Orchestra). As an organist, harpsichordist, creative project manager or music producer he has actively participated in the recording of more than 20 CDs with various stylistic determinants. He is the titular organist of Vatroslav Lisinski Concert Hall and the author of 50 episodes entitled "Musical Concepts in Far-off Lands". He is the artistic director of the organ section of Dvigrad International Festival of early music. He was the artistic director of the prestigious Organum Histriae Festival, which is a member of the international association ECHO (European Cities of Historical Organs). He is the artistic director and permanent member of Ensemble Responsorium, which has won the "Ivan Lukačić" prize for musicological work and the highest achievement in performance. He is the director of the international project "Summer Organ Academy" in Pula, which brings together higher education institutions from Croatia and Central Europe.

Christina Pluhar

Ansambl L'Arpeggiata

christina.pluhar@gmail.com

Radionica o povijesnoj izvođačkoj glazbenoj praksi pjevača sa Christinom Pluhar

Sažetak: Radionica je namijenjena studentima umjetničkog pjevanja, kao i profesionalnim pjevačima koji žele učiti o izvođačkoj glazbenoj praksi 17. stoljeća. Pjevači mogu birati za pripremu sljedeće izvedbe iz opusa Ivana Lukovića „*Sacrae cantiones*“, iz 1620:

- Sancta ed Immaculata (2 soprana)
- Da pacem Domine (2 tenora)
- Cantate Domino (2 tenora)
- In lectulo meo (1 tenor, 1 bas)
- Domine puer meus (1 sopran, 1 tenor, 1 bas)
- Responde virgo in echo (3 tenora)
- Ex ore infantium (4 tenora ili 4 soprana)
- Quam pulchra es (1 sopran, 1 alt, 1 tenor, 1 bas)
- Panis Angelicus (1 sopran, 1 alt, 2 tenora, 1 bas)

Za pjevanje uz pratnju dobro ugodjenih orgulja, treba se primjeniti konstanta komornog tona 440 ', po mogućnosti srednjeg.

Christina Pluhar austrijska je sviračica lutnje, barokna harfistica, dirigentica, skladateljica i aranžerka. Studirala je klasičnu gitaru u rodnom gradu Grazu (Austrija), lutnju na Kraljevskom konzervatoriju u Den Haagu (Nizozemska), Schola Cantorum Basiliensis (Švicarska) te baroknu harfu u Scuola Civica di Milano (Italija). U Pariz se preselila 1992. godine gdje redovito nastupa s raznim baroknim ansamblima i orkestrima diljem Europe. Od 1999. godine, predaje baroknu harfu na Kraljevskom konzervatoriju u Den Haagu. 2000. godine osnovala je vlastiti ansambl L'Arpeggiata koji je ubrzo postao vrlo uspješan. Njihovi nosači zvuka dobitnici su „ECHO KLASSIK“ nagrade u Njemačkoj 2009., 2010. i 2011., zatim EDISON PRIZE 2009. i VSCD Muziekprijs 2008. godine u Nizozemskoj. Nagradu OPUS KLASSIK dobili su kao „ansambl godine“ (2019.). Najuspješniji albumi ansambla L'Arpeggiata

te su: La Tarantella, All'Improvviso (sa Gianluigi Trovesi), Los Impossibles (sa kraljevim pjevačima), Teatro d'amore Via Crucis, Los Pájaros perdidos i Music for a While (sa Philippe Jaroussky) a Händel Goes Wild (sa Valer Sabadus). Ansambl L'Arpeggiata nastupa u svim velikim koncertnim dvoranama te na festivalima diljem Europe, SAD-a, Južne Amerike, Japana, Australije i Novog Zelanda.

Christina Pluhar

Ansambl L'Arpeggiata

christina.pluhar@gmail.com

Workshop for historical performance practice for singers

Abstract: The workshop is destined for professional music singing students as well as professional singer, who want to learn about historical performance practise of the music from the 17th century.

The singers can choose to prepare from the following pieces from Ivan Lukacic publication "*Sacrae Cantiones*", 1620:

- Sancta ed Immaculata (2 sopranos)
- Da pacem Domine (2 tenors)
- Cantate Domino (2 tenors)
- In lectulo meo (1 tenor, 1 bass)
- Domine puer meus (1 soprano, 1 tenor, 1 bass)
- Responde virgo in echo (3 tenors)
- Ex ore infantium (4 tenors OR 4 sopranos)
- Quam pulchra es (1 soprano, 1 alto, 1 tenor, 1 bass)
- Panis Angelicus (1 soprano, 1 alto, 2 tenors, 1 bass)

The singers should be accompanied by a positive organ. Tuning of the positive organ should be on 440', preferably in meantone tuning.

Christina Pluhar The Austrian luth player, baroque harpist, conductor, composer and arranger Christina Pluhar has studied classical guitar in her home town Graz (AT), lute at the Royal Conservatory in Den Haag (NL) and at the Schola Cantorum Basiliensis (CH) and baroque harp at the Scuola Civica di Milano (IT). In 1992 she moved to Paris and began performing regularly with various baroque ensembles and orchestras throughout Europe. Since

1999 she teaches baroque harp at the Royal Conservatory in Den Haag. In 2000 she founded her own ensemble L'Arpegiata and led it virtually to overnight success. Their CD's have been awarded with the "ECHO KLASSIK" in Germany in 2009, 2010 and 2011, the Dutch EDISON PRIZE in 2009 and VSCD Muziekprijs in 2008. OPUS KLASSIK hads awarded them "ensemble of the year" in 2019. Among L'Arpegiata's most successful albums are: La Tarantella, All'Improvviso (with Gianluigi Trovesi), Los Impossibles (with the King's Singers), Teatro d'amore Via Crucis, Los Pájaros perdidos and Music for a while (with Philippe Jaroussky) and Händel goes wild (with Valer Sabadus). For 20 years, L'Arpegiata performs in all big concert halls and festivals throughout in Europe, the USA, South America, Japan, Australia and New-Zealand.

prof. dr. sc. Slavko Kovačić
Ivan Balta, mag. theol.
Nadbiskupski arhiv Split
arhiv@smn.hr

Glazbeni arhiv splitske katedrale

Nadbiskupski arhiv u Splitu čuva više od pedeset različitih fondova i zbirki. Među njima svakako po svojoj vrijednosti i posebnosti gradića valja istaknuti Glazbeni arhiv splitske katedrale. O tome svjedoči i činjenica da je Muzička akademija sedamdesetih godina prošlog stoljeća dala urediti svih sto arhivskih kutija ove zbirke, kojom je prigodom sastavljen i kartotečni indeks svih skladbi. Miljenko Grgić u svojem članku o Glazbenom arhivu kaže: „Glazbeni arhiv splitske katedrale nastao je višestoljetnim sustavnim prikupljanjem muzikalija izvođenih u stolnoj crkvi sv. Dujma, pa u njemu prevladava baština starih splitskih kapelnika. Raznolikost njihova stvaralaštva oblikovala je razvijeni glazbeni život Katedrale i Splita...“ Ivan Lukačić jedan je od njih. Iako njegovih skladbi nema, na žalost, sačuvanih u ovom arhivu, iz drugih izvora možemo doznati podatke o njegovu djelovanju. Kako je splitski kaptol bio aktivno uključen u brigu o kapelnicima i općenito pjevanju u katedrali, tako se u gradivu Kaptolskog arhiva, Arhiva Splitske nadbiskupije i Arhiva splitske katedrale mogu pronaći i podatci o Lukačićevoj službi u splitskoj prvostolnici.

Slavko Kovačić svećenik je, teolog i povjesničar. Nakon filozofsko-teološkog studija na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu (1958. - 1964.) dvije godine je uz župničku službu izvanredno studirao povijest i povijest umjetnosti na Filozofskom fakultetu u Zadru. Potom je na Papinskom sveučilištu *Gregoriana* u Rimu završio studij crkvene povijesti te postigao stupanj licencijata (1971.). Ondje je završio i Arhivističku školu pri Vatikanskom arhivu. Akademski stupanj doktora teologije sa specijalizacijom u hrvatskoj crkvenoj povijesti postigao je 1988. godine na Katoličkome bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a 2005. godine promaknut je u zvanje redovitog profesora (1. izbor). U razdoblju od 1973. do 1999. godine bio je

profesor na Katedri za crkvenu povijest na Visokoj bogoslovnoj školi u Splitu afiliranoj Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, potom do 2007. godine na novom Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu. Predavao je i na splitskom Institutu za teološku kulturu te u Sjemenišnoj gimnaziji. U Nadbiskupskom je arhivu od 1974. arhivist (dijelom svoga radnog vremena, nakon umirovljenja, honorarno s naslovom ravnatelja sve do danas). Njegovi su posebni istraživački interesi povijest glagoljaštva u hrvatskim zemljama, povijesni razvoj dalmatinskih biskupija i crkvenog školstva. Objavio je sedam knjiga, stotinjak izvornih znanstvenih radova i više stotina znanstveno-popularnih, priopćenja i leksikografskih radova u domaćim i inozemnim izdanjima na raznim jezicima.

Ivan Balta diplomirao je 2010. godine na filozofsko-teološkom studiju Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Splitu. Po završetku studija povremeno radi kao vjeroučitelj u osnovnim i srednjim školama. Uz preporuku splitsko-makarskog nadbiskupa 2012. godine upisuje arhivistiku u Vatikanskoj školi paleografije, diplomatike i arhivistike pri Tajnom vatikanskom arhivu. Položivši potrebite ispite, postiže u navedenoj školi diplomu iz arhivistike 2013. godine. Prilikom boravka u Rimu pohađao je kao gost student na Fakultetu povijesti i crkvenih kulturnih dobara Papinskog sveučilišta *Gregoriana* više kolegija stručno vezanih uz arhivski rad i kulturna dobra. Nakon povratka iz Rima započinje s radom u Nadbiskupskom arhivu u Splitu. Povremeno odlazi u Rim kako bi radio na sređivanju i inventarizaciji gradiva u Arhivu Papinskoga hrvatskog zavoda svetog Jeronima.

Full prof. Slavko Kovačić, PhD

Ivan Balta, Mag. theol.

Archbishop's Archives Split

arhiv@smn.hr

The Music Archives of St. Domnius Cathedral in Split

Abstract: The Archbishop's Archives in Split holds over fifty different funds and collections. The Music Archive of St. Domnius Cathedral in Split has valuable and unique archive collections and materials. In the 1970s, the archive managed to arrange one hundred archive boxes, which it received from Music Academy. Archival cataloguing was carried out and an index of all compositions was created. In his article on Music Archive, Miljenko Grgić says: "The Music Archive of St. Domnius Cathedral in Split has developed over centuries due to the systematic collection of the compositions performed in the cathedral, so that the heritage of its former conductors outweighs. The diversity of their work has shaped the rich musical life of the Cathedral and Split..." "Although Ivan Lukačić was one of them, his compositions are not kept in this archive, but information about his music work can be found in the Archives of the Split Archdiocese, as the Cathedral was the seat of Split Archdiocese, which actively took care about its conductors and singing.

Slavko Kovačić is a priest, theologian and historian. He studied philosophy and theology at Catholic Faculty of Theology in Zagreb (1958-1964). Afterwards, he studied history and art history for two years a part-time student at the Faculty of Philosophy in Zadar, where he also exercised his pastoral ministry as well. He completed his studies in Church History at Pontifical Gregorian University in Rome and received his licentiate in 1971. He also graduated from Archival School at Vatican Archives. He received his doctorate in Croatian Church History, in 1988 at Catholic Faculty of Theology, University of Zagreb, and in 2005, he advanced to the academic rank of full professor (first appointment). He was a professor at the Department of Church History at Theological College in Split, which was affiliated with Catholic Faculty of Theology in Zagreb (1973 - 1999), then he continued

teaching at the new Catholic Faculty of Theology in Split, until 2007. He also taught at the Institute for Theological Culture in Split and Archdiocesan Grammar School. Since 1974, he has been an archivist in the Archives of the Split Archdiocese (he still works as a part-time archivist and archival manager). His special research interests are the history of Glagolitic script in the Croatian countries, the historical development of the Dalmatian dioceses and church education. He has published seven books, hundreds of original scientific works and hundreds of popular science articles, press releases and lexicographic works in national and foreign editions and various languages.

Ivan Balta completed his studies of Philosophy and Theology at Catholic Faculty of Theology in Split, in 2010. After his graduation, he worked occasionally as a religious teacher in primary and secondary schools. In 2012, on the recommendation of the Archbishop of Split-Makarska, he enrolled in archival studies at the Vatican School of Paleography, Diplomacy and Archives Administration, at Vatican Secret Archives and completed them in 2013. During his stay in Rome, he attended several courses on archival work and cultural heritage as a visiting student, at the Faculty of History and Cultural Heritage of the Church, Pontifical Gregorian University. Upon his return from Rome, he started working in the Archives of Split Archdiocese. Occasionally travels to Rome to help arrange archival material in the Archives of Pontifical Croatian College of St. Jerome.

doc. dr. sc. Mihael Prović

Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Splitu

mihael.provic@gmail.com

Kapelnici splitske katedrale: Julije Bajamonti, Benedetto Pellizzari i Ante Alberti - neotkriveni biseri hrvatske kulturne baštine

Autor u radu istražuje i predstavlja tri kapelnika splitske katedrale nakon Ivana Marka Lukačića (kapelnik od oko 1620. do 1648.), a to su: Benedetto Pellizzari (kapelnik od oko 1753. do 1789.), Julije Bajamonti (kapelnik od 1790. do 1800.) i Ante Alberti (kapelnik od 1800. do 1804.). Autor rekonstruira njihove životopise na osnovi proučavanja povijesne literature i arhivske građe, nastojeći povezati različite podatke u jedan mozaik te ispričati priču o njihovu životu, glazbenom stvaralaštvu i kulturnom radu. U drugom dijelu rada autor se bavi njihovim skladateljskim opusom, tj. arhivskom građom koja je obuhvaćala različite bogoštovne forme, poput skladbi: *Te Deum*, Večernje/Vespere, mise, moteti (Božićno vrijeme, Korizmeno vrijeme, Veliki tjeđan, Uskrsno vrijeme, Marijanske pjesme, Duhovi, itd.) te skladbi za blagdan sv. Dujma (moteti, Bajamontijev oratorij *La translazione di s. Doimo – Prijenos sv. Duje*, itd.), koja se sačuvala na različitim mjestima, poput Arhiva Splitsko-makarske nadbiskupije (tj. Glazbeni arhiv splitske prvostolnice), Muzeja grada Splita, Sakristije župnog ureda u Starome Gradu na otoku Hvaru itd. U trećem, zaključnom dijelu rada autor progovara o neistraženom glazbenom opusu kao biseru hrvatske kulturne baštine kojem bi se tek trebalo pristupiti u teorijskom proučavanju (kolegiji na glazbenim akademijama, znanstveni simpoziji i znanstvene publikacije), praktičnom izvođenju (bogoslužje, koncerti, audio i video publiciranje glazbenog opusa) te predstavljanju cjelokupnoga glazbenog opusa preko različitih medija društvenog priopćavanja (knjige, monografije, zbirke skladbi, televizija, radio, internet itd.), kako bi se ove skladbe, biseri hrvatske kulturne baštine, sačuvale od zaborava.

Mihael Prović svećenik je Splitsko-makarske nadbiskupije. Doktorirao je u lipnju 2014. godine u Rimu na Papinskom salezijanskom sveučilištu, na Fakultetu odgojnih znanosti, specijalizacijom iz pastoralna mlađih i katehetike. Nastavnik je na KBF-u Splitu od 2009. godine, gdje trenutno djeluje kao docent na Katedri religiozne pedagogije i katehetike. Uža specijalnost djelovanja mu je: vjerski odgoj djece i predadolescenata, vjerski odgoj mlađih te vjerski odgoj darovite djece i djece s teškoćama u razvoju. Bavi se i proučavanjem kulturne baštine splitske prvostolnice, istražujući katedralne kapelnike i njihov glazbeni opus sačuvan u različitim arhivnim, poput Glazbenog arhiva splitske prvostolnice. Sudionik je više međunarodnih i domaćih simpozija te autor nekoliko znanstvenih članaka. Od 2017. godine vrši službu glavnog ravnatelja *Uskrs festa* - festivala moderne duhovne glazbe.

Assist. prof. Mihael Prović, PhD
Catholic Faculty of Theology, University of Split
mihael.provic@gmail.com

Conductors of St. Domnius Cathedral Choir in Split: Julije Bajamonti, Benedetto Pellizzari and Ante Alberti- the undiscovered pearls of Croatian cultural heritage

Abstract: This article focuses on the three conductors of St. Domnius Cathedral in Split, successors of Fr. Ivan Marko Lukačić who conducted the choir from 1620 to 1648. These are Benedetto Pellizzari (1753 - 1789), Julije Bajamonti (1790-1800) and Ante Alberti (1800-1804). The author gives an overview of their live, musical work and cultural achievements, based on the findings of historical and archival materials. They were also the composers of sacred music such as Te Deum, Vespers, masses, motets (Christmas time, Lent, Holy Week, Easter time, Marian songs, Pentecost, etc.), and compositions for the feast of St. Domnius, (motets, Bajamonti's oratorio *La translazione di s. Doimo - Transfer of St. Domnius*, etc.). This archival material is kept in the Archives of Split-Makarska Archdiocese (Music Archives

of St. Domnius Cathedral), City Museum of Split, Parish Sacristy in Starigrad, the island of Hvar, etc. Proposals for future work include a more comprehensive approach to the study of these pearls of Croatian cultural heritage through courses at Music Academies, scientific symposia and scientific publications, practical performances (worship services, concerts, audio and video recordings) and their promotion in social media (books, monographs, composition collections, TV, radio, internet, etc.) so that they can be saved from oblivion.

Mihael Prović is a priest of the Split-Makarska Archdiocese. He received his doctorate from Salesian Pontifical University, the Faculty of Education, on the topic of Youth Pastoral and catechesis, in June 2014, in Rome. Since 2009, he has been teaching at the Catholic Faculty of Theology in Split, where he currently works as an assistant professor at the Department of Religious Pedagogy and Cathechetics. His research interests include the religious education of children, pre-adolescents, young people, gifted children and children with disabilities. He also studies the cultural heritage of St. Domnius Cathedral in Split and researches the conductors of the cathedral choirs and their musical works, which are kept in the Cathedral Music Archives. He participated in several international and national symposia and published several scientific articles. Since 2017, he is the general director of the festival “Easter Fest” – Festival of the contemporary spiritual music.

dr. sc. Domagoj Volarević

Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Splitu
domagoj.volarevic@du.t-com.hr

Motet u bogoslužju

Vrijeme djelovanja Ivana Marka Lukačića jest 17. stoljeće, razdoblje u kojem se aktualiziraju dekreti i odluke Tridentskoga sabora (1545. – 1563.), koji sve više postaju opće norme djelovanja u crkvenoj pravnoj i pastoralnoj liturgijskoj praksi. Budući da se školovao u Rimu tijekom prva dva desetljeća 17. stoljeća, na Lukačićevu je opću, a posljedično naravno i liturgijsku formaciju utjecala i rimska liturgijska praksa. Po zvanju glazbenik, sigurno je bio upoznat i s normama liturgijske glazbe svoga vremena, te je kao orguljaš i glazbeni pedagog u Splitu zasigurno učinio mnogo na implementaciji liturgijske glazbe te poučavanju puka liturgijskim normama i obrascima, posebno onih koji se tiču liturgijskoga pjevanja i glazbe. Sačuvana zbirka njegovih moteta *Sacrae cantiones* govori u prilog njegovoј sposobnosti, a i upućenosti u teologiju, gdje je u formi moteta, duhovnih koncerata, uspio ekspresivno na glazbeni način i stilom svoga vremena izraziti poruku i svetopisamskih i liturgijskih tekstova. Upravo ta, nazovimo je, tekstualna osnova jest predmet našeg izlaganja. Unutar istraživanja i izlaganja pokušavamo uvidjeti koliko su *Sacrae cantiones* u skladu s normama liturgijskih slavlja uspostavljenim na Tridentskom saboru; osim što su svakako crkvena i duhovna skladba, pokušat ćemo na temelju liturgijsko-tekstualne analize vidjeti može li ih se izvoditi i pjevati i tijekom liturgijskih slavlja.

Domagoj Volarević, franjevac i svećenik, doktorirao je na Papinskom liturgijskom institutu u Rimu s temom srednjovjekovnoga rukopisa Šibenski *kantatorij i sakramenter*. Nastavnik je na KBF-u Sveučilišta u Splitu, gdje trenutno djeluje kao poslijedoktorand na Katedri za liturgiku. Suradivao je na izdanju pojedinih zbornika znanstvenih radova, istražujući najviše odnos liturgije i pučke pobožnosti u nekim župama Neretvanskog dekanata Splitsko-makarske nadbiskupije. Polje istraživanja su mu također liturgijski izvori srednjega vijeka te molitveni obrasci – euhologije u liturgijskim knjigama. Suradnik je na projektu HRZZ-a „Hrvatski glazbeni i liturgijski kodeksi srednjega vijeka: Interdisciplinarna obrada“. Autor je više znanstvenih i stručnih članaka.

Domagoj Volarević, PhD

Catholic Faculty of Theology, University of Split
domagoj.volarevic@du.t-com.hr

Liturgical Motets

Abstract: The composer Ivan Marko Lukačić lived in the 17th century when decrees and decisions of the Council of Trent (1545 - 1563) were accepted as general norms in the ecclesiastical, legal, pastoral and liturgical practices. Since he was educated in Rome where he spent twenty years, his liturgical formation was significantly influenced by Roman liturgical practice. As a musician, he was familiar with the norms of the liturgical music of his time. As an organist and music teacher in Split, he promoted liturgical music, taught liturgical norms and principles, especially with regard to liturgical singing. The preserved collection of motets *Sacrae Cantiones* indicates that he was a gifted musician and outstanding theologian who succeeded in expressing the message of biblical and liturgical texts, by following musical forms and styles of his time and providing spiritual uplift. Therefore, this research focuses on the textual analysis of the motets, i.e. it aims to answer the fundamental question of whether the *Sacrae Cantiones* collection was in line with the liturgical norms of the Council of Trent and whether such sacred music can be performed and sung during liturgical celebrations.

Domagoj Volarević is a Franciscan priest. He received his PhD from the Pontifical Institute of Liturgy in Rome, on the topic of Medieval Manuscript: Cantatory and Sacramentary of Šibenik. He is a postdoctoral fellow at the Department of Liturgy, Catholic Faculty of Theology, University of Split. His scientific work focuses mainly on the relationship between liturgy and popular piety in some parishes of the Neretva Deanery of the Split - Makarska Archdiocese. His field of research also includes the liturgical sources of the Middle Ages and the prayer patterns (Euchologion) in liturgical books. He is involved in the project *Croatian musical and liturgical medieval codices: Interdisciplinary research*, funded by the Croatian Science Foundation. He is the author of several scientific and professional articles.

Ljudevit Anton Maračić

Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca
ljudevitmaracic@gmail.com

Neobjavljeni arhivski zapisi o Lukačiću

Zahvaljujući sređivanju arhivskoga gradiva autor je 2015. godine objavio dva sveska *Povijesnog arhiva Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca*. U tom bogatom rudniku arhivske dokumentacije, sadržane u 20 rukopisnih svezaka (od 1559. do 1827.), koju je u prvom svesku posložio kronološkim redom, a u drugome svesku po tematski izdvojenim cjelinama, naišao je na mnogo mjesta gdje se spominje lik i djelovanje fra Ivana Marka Lukačića, šibenskog fratra na stalnom radu u splitskoj prvostolnici, gdje je dugo vremena obavljao službu kapelnika. U ovom radu autor donosi arhivsku dokumentaciju s dosta neobjavljenih detalja o ovome vršnom glazbeniku i zauzetom redovniku, koji je u više navrata obavljao i službu gvardijana u samostanskoj crkvi sv. Frane u Splitu. O Lukačićevim sporovima, teškoćama, ali i uspješnim pothvatima ovaj rad pruža dokumentirane potvrde. Poznato je otprije njegovo sporenje s provincijalom fra Šimunom Marelijem iz Raba, a ovdje doznajemo i razloge, zbog kojih je Lukačić čak bio i optužen pred generalnim ministrom u Rimu, koji ga je nakon temeljitog izvida oslobođio svake krivnje. U radu ima i nekoliko podataka koji se odnose na Lukačićevu ulogu učitelja glazbe u njegovoj redovničkoj zajednici te na njegovu službu glazbenog moderatora na nekim provincijskim kapitulima.

Ljudevit Anton Maračić rođen je 1938. godine u Premanturi kod Pule. U sje- menište franjevaca konventualaca na Svetom Duhu ušao je 1948. godine, a za svećenika je zaređen 1962. godine. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirao je 1969. godine jugoslavenske jezike i književnosti (1) i talijanski jezik (2). Glavnim urednikom katoličkog mjesečnika *Veritas* imenovan je o Božiću 1972., i tu je službu obavljao više od 25 godina (do 1998.). Tri mandata obnašao je službu provincijalnog ministra Hrvatske provincije franjevaca konventualaca. Četiri godine (1998. - 2002.) proveo je u Vatikanu kao redoviti penitencijar u bazilici sv. Petra. Od godine 2010. obnaša službu provincijskog arhivara.

Ljudevit Anton Maračić

Croatian Conventual Franciscan Province of St. Jerome
ljudevitmaracic@gmail.com

Archival Documents Related to the Life and Work of Lukačić

Abstract: Having arranged archival material in 2015, the author published two volumes entitled “Historical Archives of the Croatian Conventual Franciscan Province of St. Jerome. “ The archival collection contains 20 manuscripts (from 1559 to 1827). The first volume is chronologically ordered whereas the second is ordered thematically. The name and the work of fr Ivan Marko Lukačić are mentioned in many manuscripts. This Franciscan from Šibenik was appointed conductor of the choir of the Split Cathedral. This article gives insight into archival documentation and many unpublished details about this outstanding musician, a dedicated monk and the guardian of St. Francis Monastery in Split. It focuses on Lukačić’s dispute with the Provincial, Fr. Šimun Marelli from Rab and the reasons for which Lukačić was indicted. After a thorough investigation, all charges against him were rejected by the Minister General in Rome. The article also contains data about Lukačić as a music teacher in his religious community and his music service at some meetings of Provincial Chapters.

Ljudevit Anton Maračić was born in 1938 in Premantura near Pula. He entered the seminary of Franciscan Conventuals at the Zagreb friary of the Holy Spirit in 1948 and was ordained a priest in 1962. He graduated in 1969 from the Faculty of Philosophy in Zagreb where he studied Yugoslav languages and literature (1st) and Italian language (2nd). He was appointed editor-in-chief of the Catholic monthly magazine “Veritas” on Christmas Day in 1972 and held this office for over 25 years (until 1998). He served three terms as Provincial Minister of Croatian Conventual Franciscan Province. He spent four years (1998-2002) in the Vatican as the penitentiary priest of St. Peter’s Basilica. Since 2010, he is the provincial archivist.

prof. dr. sc. Mirjana Siriščević
Umjetnička akademija Sveučilišta u Splitu
mirjana.siriscevic@umas.hr

Troglasni moteti iz zbirke *Sacrae cantiones* Ivana Lukačića

U zbirci *Sacrae cantiones* Ivana Lukačića tri su troglasna moteta: *Domine, puer meus*, *Nos autem i Responde Virgo*. Skladani su na tekst biblijskog, liturgijskog, odnosno nepoznatog podrijetla te svjedoče o vrlo slobodnom tretmanu predloška, što je u to vrijeme bila uobičajena praksa. Oni nisu slučajno u fokusu ovoga rada. Odabrani su zbog toga što svojom formalnom koncepcijom kao i načinom i postupcima oblikovanja pojedinih sastavnica glazbenog sloga vrlo uvjerljivo svjedoče o srednjem putu, spomenutom u gotovo svim zapisima o Lukačiću, koji skladatelj bira u prožimanju renesansne i barokne prakse. Tako je, primjerice, melodika u monodijskom motetu suzdržana, protkana samo mjestimice virtuznim frazama; istodobno, solo dionice popunjavaju najčešće okvir rečenice ili perioda anticipirajući pravilnost homofonog sloga, ali još su uvijek vrlo daleko od klasičnih modela; tretman tonske osnove u monodijskim dijelovima blizak je baroknom dursko-molskom sustavu s učestalim uklonima u bliske tonalitete i osciliranjem između paralelnih, dok u polifonom motetu prevladava modusna osnova obogaćena uobičajenim alteracijama i pomicanjem finalisa na različite tonove. Posebno su zanimljivi postupci u tretmanu polifonog sloga gdje su u imitacijskim epizodama kanonske dionice gotovo u pravilu prateće u odnosu na prvi nastup teme, gubeći tako samostalnost svojstvenu renesansnom stilu. Ovi postupci svojevrsnog ublažavanja bitnih osobina dviju naoko suprotstavljenih praksi koje se u Lukačićevu opusu prožimaju, svakako su u funkciji stvaranja jedinstva glazbenog jezika i izraza, što je obilježje svakog umjetnički vrijednog djela.

Mirjana Siriščević diplomirala je na Muzičkoj akademiji u Zagrebu na Odjelu za kompoziciju i glazbenu teoriju i na Odjelu za glasovir. Magistrirala je 1989. godine na Fakultetu muzičke umetnosti u Beogradu pod mentorstvom

Vlastimira Peričića (Polifonija u skladateljskom opusu Stjepana Šuleka), a doktorirala 1996. godine na Filozofskom fakultetu u Zagrebu pod mentorstvom akademika Nikše Glige (Teorije intervalskih napetosti i njihova primjena). Redovita je profesorica u trajnom zvanju na Studiju glazbene teorije i doktorskom studiju etnomuzikologije na Umjetničkoj akademiji u Splitu. Mentorica je na više od trideset magistarskih radova na diplomskom i četiri na doktorskom studiju, od kojih su mnogi tiskani. Autorica je dviju znanstvenih knjiga te više od trideset znanstvenih radova objavljenih u uglednim hrvatskim i stranim časopisima. Sudionica je brojnih znanstvenih skupova u Hrvatskoj i inozemstvu. Predmet njezina interesa je ponajviše glazba XX. stoljeća, prvenstveno opusi hrvatskih skladatelja, čime se bavi i u znanstveno-istraživačkom projektu „Riječ kao ishodište jezika glazbe“ kojeg je nositeljica. Urednica je i recenzentica znanstvenih časopisa i knjiga, udžbenika, umjetničkih projekata i CD-ova. Dobitnica je Nagrade HAZU-a za najviša znanstvena i umjetnička dostignuća u Republici Hrvatskoj na području glazbene umjetnosti te brojnih priznanja i zahvalnica za doprinos i suradnju na lokalnim festivalima i smotrama. Članica je Matice hrvatske, Hrvatskoga muzikološkog društva, Hrvatskog udruženja glazbenih teoretičara i Hrvatskog društva skladatelja.

Full prof. Mirjana Sirišević, PhD
Arts Academy, University of Split
mirjana.siriscevic@umas.hr

Three-Part Motets from the Collection *Sacrae Cantiones* Composed by Ivan Lukačić

Abstract: *Sacrae Cantiones* collection, composed by Ivan Lukačić, consists of the three-part motets *Domine, puer meus*, *Nos autem* and *Responde Virgo*. They are based on biblical, liturgical, or unknown texts and are composed in such a way that they bear witness to a very free musical form, which was traditionally performed at that time. They were selected because of their formal structure and the way the musical texture was formed, but also because they bear witness to the middle course that the composer Lukačić chose in the interweaving of Renaissance and Baroque practices. For example, the plainchant

of the monodic motet is restrained and only in sections interwoven with virtuoso phrases, while solo sections are often performed as a musical sentence or period and anticipate the regularity of syllable homophones, yet, this monadic style differs significantly from classical models. The tonal basis of the monodic parts is similar to the major-minor tonal system of the Baroque with frequent inclinations towards corresponding tonalities and oscillations between parallel ones. The tonal basis of the polyphonic motet is enriched by usual alterations and the finalis shift to different tones. The article also focuses on the treatment of polyphonic syllabic treatment, where, in the imitative episodes the canonical sections usually accompany the entrance of the theme, thus losing the independence inherent in the Renaissance style. The alteration of the essential characteristics of the two opposing practices that permeate the work of Lukačić is used to create the unity of musical language and expression, specific to each piece of music.

Mirjana Siriščević completed her studies at the Academy of Music, in Zagreb at the Department of Composition and Music Theory and the Department of Piano Performance. She earned a master's degree at the Faculty of Music in Belgrade, in 1989, under the supervision of professor Vlastimir Peričić (Polyphony in the work of composer Stjepan Šulek), and her doctoral degree in 1996, at the Faculty of Philosophy in Zagreb, under the supervision of academician Nikša Gligo. She is a full professor of the study of Music Theory and Ethnomusicology at the Arts Academy in Split. She has supervised more than thirty master's theses in the graduate studies and four in doctoral studies, many of which have been published. She is the author of two scientific books and more than thirty scientific papers published in prestigious national and foreign journals. She participated in numerous scientific conferences in Croatia and abroad. Her research interest focuses on the music of the 20th century, primarily the works of Croatian composers. She is the main researcher of the scientific research project "The Language of Music Originated in Words". She is an editor and reviewer of scientific journals and books, textbooks, art projects and CDs. She was awarded the prize by Croatian Academy of Sciences and Arts for her scientific and artistic achievements in the field of musical art in the Republic of Croatia. She also contributed to the organization of local festivals and performances. She is a member of Matica Hrvatska Association, Croatian Musicological Society, Croatian Association of Music Theorists and Croatian Composers' Society.

prof. dr. sc. Davorka Radica

Umjetnička akademija Sveučilišta u Splitu

davorka.radica@umas.hr

Prijedlog pristupa intonacijsko-ritamskoj problematici u skladbama iz zbirke *Sacrae cantiones* skladatelja Ivana Lukačića

Sumirajući najvažnije glazbene značajke skladbi iz *Sacrae cantiones* (1620.), jedine sačuvane zbirke hrvatskog skladatelja Ivana Lukačića (oko 1585. - 1648.), u radu će se apostrofirati moguća putanja upoznavanja današnjih (mladih) glazbenika s jednim aspektom stare hrvatske glazbe, i to u konkretnom pristupu intonacijsko-ritamskoj problematici odabralih fragmenata i cjele vrijednosti skladbi iz spomenute zbirke. Pristup će se odlikovati ne samo uobičajenim uvidom u najvažnije melodijske, harmonijske, ritamsko-metarske i oblikovne značajke skladbi nego će se voditi svojevrsnom glazbenom didaktičnošću pri upoznavanju s Lukačićevom glazbom, uzimajući u obzir redoslijed koji najprije podrazumijeva susret s onim što je za današnjega glazbenika tipično i razumljivo, a potom s onim što se odmiče od današnjeg vremena te pred glazbenika suočenog sa starom partiturom postavlja veće misaone i emocionalne zahtjeve.

Davorka Radica diplomirala je 1995. godine na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, na Odsjeku za kompoziciju i glazbenu teoriju. Na istoj je ustanovi magistrirala 2002. godine te doktorirala na Odsjeku za muzikologiju 2006. godine. Nastavnu djelatnost započela je 1996. godine kao asistentica na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Od 2001. godine zaposlena je na Umjetničkoj akademiji u Splitu. Predstojnica je i redovita profesorica Odsjeka za glazbenu teoriju i kompoziciju, voditeljica doktorskog studija te članica uredništva časopisâ *Theoria i Bašćinski glasi*. S radovima iz područja glazbene teorije i glazbene pedagogije sudjelovala je na brojnim domaćim i inozemnim simpozijima, a učenje glazbenog jezika kao fokusa nastave *solfeggia*, u središtu je njezinog znanstvenog interesa. Autorica je brojnih znanstvenih radova i dviju znanstvenih knjiga. Dobitnica je nagrade HAZU-a za knjigu *Ritamska komponenta glazbe 20. stoljeća* (2011.). Članica je Hrvatskoga društva glazbenih teoretičara i Hrvatskoga muzikološkog društva.

The Intonation and Rhythm-based Approaches to the Collection *Sacrae Cantiones* Composed by Ivan Lukačić”

Abstract: This paper summarizes the most important musical features of the compositions of the only preserved collection *Sacrae Cantiones* (1620) of the Croatian composer Ivan Lukačić (c. 1585-1648). The author discusses the possibility of introducing young musicians from today to “early” Croatian music, by applying the intonation and rhythm-based approaches to selected fragments or complete musical compositions. The basic elements of musical composition such as melody, harmony, rhythm, texture, dynamics and form are interpreted didactically. Young musicians are first introduced to the elements with which they have already been familiar. Then they are challenged with the ‘old’ sheets of music, which require greater cognitive and emotional efforts.

Davorka Radica completed her studies in 1995 at Music Academy in Zagreb, where she received her master's degree in 2002 (the Department of Composition and Music Theory) and a doctorate in 2006 (the Department of Musicology). She began her teaching career in 1996 as an assistant professor at Music Academy in Zagreb. Since 2001, she has been employed at Arts Academy in Split. She is the head of the Department of Music Theory and Composition, head of the doctoral studies and member of the editorial board of the journal *Theoria* and *Bašćinski glasi*. She has published many works in the field of music theory and music pedagogy and has participated in numerous national and international conferences. Her scientific interest focuses on the musical language in solfeggio teaching. She is the author of numerous scientific works and two scientific books. For the book „The Rhythmic Component of the 20th Century Music“ she was awarded the prize of the Croatian Academy of Sciences and Arts (2011). She is a member of the Croatian Association of Music Theorists and the Croatian Musico-logical Society.

doc. dr. sc. Vito Balić

Umjetnička akademija Sveučilišta u Splitu

vito.balic@umas.hr

Kompozicijski aspekti Lukačićevih *Sacrae cantiones*

O glazbenom obrazovanju Ivana Lukačića i njegovoj zbirci *Sacrae cantiones* (1620.) još uvijek malo znamo. Zbog toga ćemo u radu analitički pristupiti Lukačićevu djelu kako bi se u njemu prepoznali određeni skladbeni aspekti koji pripadaju praktičnom skladateljskom umijeću i koje, kao skladbene modele, možemo usporediti s primjerima onodobnih glazbenih traktata. Analiza će započeti pregledom „glava tema“, određenjem njihova tonskoga sustava (tj. modusnih i/ili tonalitetnih značajki, koje su još uvijek isprepletene u tom vremenu), menzuralne notacije i odnosa prema riječi. Zatim će se istaknuti skladateljski postupci s „glavama tema“ koji uključuju tipične imitacijske, sekventne i druge kompozicijske postupke. Na kraju ćemo ukazati na formalne principe skladbi. Ovakvim analitičkim pristupom nastoji se uočiti „implicitna“ teorija u Lukačićevoj skladateljskoj praksi i na temelju nje dovesti u vezu s „eksplicitnom“ teorijom onodobnih traktata. Na temelju ove usporedbe žele se utvrditi mogući glazbeni utjecaji na Lukačićeve stvaraštvo i time se približiti izvorima njegova glazbeničkog obrazovanja.

Vito Balić studirao je glazbenu teoriju na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Stječe doktorat na Poslijediplomskom doktorskom studiju etnomuzikologije na Umjetničkoj akademiji u Splitu kod Mirjane Babić-Siriščević i Nikole Buble radom „Melodijske značajke splitskog glazbenog stvaralaštva“. Od 2017. godine zaposlen je kao docent na Umjetničkoj akademiji u Splitu. Vodio je različite glazbene sastave. Bavi se proučavanjem i organiziranjem glazbene arhivske građe u Splitu. Objavljuje radeove iz glazbene teorije i o hrvatskoj glazbi, a posebnu pozornost posvećuje splitskim skladateljima, čija djela uređuje i priprema za tisak. Od 2003. godine priredio je i uredio više od 50 notnih izdanja. Od 2013. do 2019. godine bio je gost urednik u južnohrvatskom etnomuzikološkom godišnjaku *Bašćinski glasi*, a uredio je i dva zbornika: *Glazbena pedagogija u svjetlu sadašnjih i budućih promjena 4* (2016.) i *Fra Bernardin Sokol* (2018.).

Compositional Aspects of *Sacrae Cantiones* of Lukačić

Abstract: It is still little known about the musical education of Ivan Lukačić and his collection *Sacrae Cantiones* (1620). This article discusses the compositional aspects of the work of Lukačić, i.e. elements of composition that belong to the art of composing music. These compositional models are compared with examples of musical treatises of the time. The article gives an overview of the themes' heads and their tonal system (i.e. modal and/or tonal features, still intertwined at the time), mensural notation and the relation to the word. It focuses on the compositional treatment of the themes' heads, which include typical imitation, sequential, and other compositional processes. The formal elements of the compositions are highlighted. This analysis aims to identify the “implicit” theory in composing practice of Lukačić so that it can be compared with the “explicit” theory of the treatises of the time. This comparison can help to determine the possible musical influences on the work of Lukačić and thus bring us closer to the sources of his musical education.

Vito Balić completed graduate programs in music theory at Music Academy in Zagreb. He received his doctoral degree in Ethnomusicology on the topic “Melodic Features of the musical heritage of Split”, under the mentorship of prof. Mirjana Babić-Sirišćević and prof. Nikola Buble, at Arts Academy in Split. Since 2017, he has worked as an assistant professor at Arts Academy in Split. He has conducted various musical ensembles. He is interested in archival research and organization in music archives in Split. His research interests are music theory, Croatian music, especially composers from Split, whose works he researches and publishes. Since 2003, he has arranged more than 50 music editions. From 2013 to 2019, he was a guest editor of *Bašćinski glasi*, Ethnomusicological yearbook the South Croatian, and he also published two anthologies: *Music Pedagogy in the Light of Present and Future Changes 4* (2016) and *Fr Bernardin Sokol* (2018).

dr. sc. Sara Dodig Baučić

Umjetnička akademija Sveučilišta u Splitu
saradodig@gmail.com

Lukačić u 21. stoljeću: o nekim izvedbenim aspektima ansambla Musica Adriatica

Kapelnik splitske prвostolnice Ivan Marko Lukačić (Šibenik, o. 1585. – Split, 20. rujna 1648.) ranobarokni je skladatelj koji zauzima posebno mjesto kako u hrvatskom glazbenom životu 17. stoljeća, tako i u povijesti hrvatske glazbe. Zbirka naslovljena *Sacrae cantiones, Singulis Binis Ternis Quaternis Quinisque vocibus Concinenda...* i tiskana u pet zasebnih svezaka (*Cantus, Altus, Tenor, Bassus, Organum*) u Veneciji 1620. godine, jedina je sačuvana i poznata zbirka Lukačićevih skladbi. Uoči 400. obljetnice izdanja međunarodni ansambl *Musica Adriatica* upriličio je izvedbu moteta iz spomenute zbirke u prosincu 2019. godine u katedrali sv. Dujma u Splitu. Motete za jedan do pet glasova izveo je ansambl u sastavu: prvi sopran, drugi sopran, kontratenor, tenor i bas uz dionicu *bassa continua* koju je iznijela grupa instrumenata (teorba, viola da gamba i orgulje). Izlaganje donosi neke osobitosti izvedbe Lukačićevih moteta, izdvajajući pojedine aspekte interpretacije ranobarokne prakse u suvremenom kontekstu. Istraživanje se temelji na interdisciplinarnom pristupu, povezujući glazbeno-analitičko promišljanje s iskustvom žive izvedbe.

Sara Dodig Baučić stekla je zvanje doktorice znanosti na Umjetničkoj akademiji Sveučilišta u Splitu (2019.), dok je studij dirigiranja završila na HKU University of the Arts Utrecht (Nizozemska, 2017.). Dobitnica je Rektorske nagrade, dvije Dekanove nagrade, kao i nagrada na različitim domaćim i međunarodnim natjecanjima. Objavila je više znanstvenih i stručnih radova. Pokrenula je Međunarodni festival pjesme SING (in) SPLIT, čija je umjetnička ravnateljica. Osnovala je i vodi profesionalni međunarodni ansambl *Musica Adriatica*. Dirigentica je mješovitoga pjevačkog zbara Camerata Vocale Split. Djeluje u zvanju asistentice na Umjetničkoj akademiji u Splitu na Odjeku za glazbenu teoriju i kompoziciju te Odsjeku za glazbenu pedagogiju.

Sara Dodig Baučić, PhD

Arts Academy, University of Split
saradodig@gmail.com

Lukačić in the 21st Century: Performing Aspects of the Ensemble Musica Adriatica

Abstract: Ivan Marko Lukačić (Šibenik, 1585 - Split, September 20, 1648) was the conductor of St. Domnius Cathedral in Split and early baroque composer. He was an outstanding figure of the Croatian musical life of the 17th century and the history of Croatian music. The collection entitled *Sacrae Cantiones, Singulis Binis Ternis Quarternis Quinisque vocibus Concinndae...* was printed in 1620, in five volumes (Cantus, Altus, Tenor, Bassus, Organum) in Venice, and is the only preserved and known collection of Lukačić. In December 2019, on the eve of the 400th anniversary of the edition, the international ensemble Musica Adriatica organized a performance of motets from the collection of Lukačić in St. Domnius Cathedral in Split, in December 2019. The motets for one voice and five-voices motets were performed by an ensemble consisting of first soprano, second soprano, countertenor, tenor and bass with a bass continuity performed by a group of instruments (theorbo, viola da gamba and organ). The article discusses some of the peculiarities of the performance of Lukačić's motets and sheds light on certain aspects of the interpretation of early Baroque practice in a contemporary context. This interdisciplinary research is based on musical-analytical thinking, combined with the experience of live performance.

Sara Dodig Baučić earned a doctoral degree at the Arts Academy, the University of Split, in 2019, while she completed her conducting studies at the HKU University of Arts Utrecht (the Netherlands, 2017). She has received the Rector's Award, two Dean's Awards, and awards at various national and international competitions. She has published several scientific and professional papers. She is the founder and artistic director of International Song Festival SING (in) SPLIT. She is also the founder and leader of the professional international ensemble Musica Adriatica. She is the conductor of the mixed choir Camerata Vocale Split. She works as an assistant professor at Arts Academy in Split, at the departments of Music Theory and Composition and Music Pedagogy.